

UZMAN JANDARMA KANUNU ⁽¹⁾

Kanun Numarası : 3466
Kabul Tarihi : 28/5/1988
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 4/6/1988, Sayı : 19832
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5, Cilt : 27, Sayfa : 120

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, Jandarma Genel Komutanlığınca belirlenen kadro görev yerlerinde devamlı personel istihdam ederek hizmetteki verimi artırmak maksadıyla; Uzman Jandarma temini, bunların hizmet şartları, görev ve sorumlulukları, hak ve yükümlülükleri ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 – Bu Kanun, Uzman Jandarmalarla, bunları istihdam edecek bütün jandarma birlik, kurum ve kuruluşları kapsar.

Tanımlar

Madde 3 – Bu Kanunda yer alan deyimlerden;

- a) Uzman Jandarma Adayı : Uzman Jandarma yetiştirilmek üzere Uzman Jandarma Okuluna alınanları,
 - b) Uzman Jandarma: Bu Kanuna göre Uzman Jandarma Okulunu başarı ile bitiren Uzman Jandarma çavuştan Uzman Jandarma sekizinci kademeli çavuşa kadar rütbeleri haiz asker kişileri,
- İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Hizmete Alınma, Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Kaynak

Madde 4 – (Değişik: 14/4/2004 - 5135/1 md.)

Uzman jandarma kaynaklarını, 18 yaşını bitirmiş ve 24 yaşını geçmeyen en az lise veya dengi okul mezunu erkeklerden;

- a) Muvazzaf askerlik hizmetini yapmış olanlardan terhisi müteakip iki yıl içerisinde müracaat edenler,
- b) Muvazzaf askerlik hizmetini yapmamış olanlar,

Teşkil eder.

Sadece jandarma bando komutanlıklarında istihdam edilmek üzere, 18 yaşını bitirmiş ve 24 yaşını geçmeyen en az lise veya dengi okul mezunu bayanlar da uzman jandarma kaynakları arasında yer alır.

(1) Bu Kanunda geçen "kıyafet kararnamesi" ibaresi; 22/11/1990 tarih ve 3683 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle "kıyafet yönetmeliği" şeklinde değiştirilmiştir.

Yetiştirme

Madde 5 – Uzman Jandarma olacaklarda aranacak şartlar ile Uzman Jandarma Okulunda öğrenim ve eğitim gören adaylara uygulanacak genel esaslar aşağıda gösterilmiştir.

- a) Uzman Jandarma olabilmek için 6 aydan az olmayan eğitim ve öğrenimi başarıyla bitirmek şarttır.
- b) Uzman Jandarma adaylarının ihtiyaçları Devlet tarafından karşılanır.
- c) Uzman Jandarma öğrenimi esnasında yetkili kurullarca başarısız veya disiplinsiz olduğuna karar verilen adaylarla, haklarında mahkemelerce veya sağlık kurullarınca Uzman Jandarma adayı olamayacağına karar verilenlerin ilişkisi kesilir.
- d) **(Değişik: 1/7/1992 - 3829/2 md.)** Sağlık sebebi dışında ilişkileri kesilenlere, personel ve amortisman giderleri hariç, Devletçe yapılan masraf, faiziyle birlikte ödettilir. ⁽¹⁾

İlişkileri kesilenler subay, astsubay, Uzman Jandarma ve uzman erbaş olarak Silahlı Kuvvetlere alınamazlar.

(Değişik: 1/7/1992 - 3829/2 md.) Bunlardan muvazzaf askerlik hizmetini yapmamış olanların, sağlık kurullarınca Uzman Jandarma adayı olamayacağına karar verilenler hariç olmak üzere, okulda geçen süreleri hizmetlerinden sayılmaz.

Meslek İçi Eğitim ve İhtisas Kolları

Madde 6 – (Değişik: 12/6/2003-4892/2 md.)

Uzman jandarma adayları ve uzman jandarmalar, ihtiyaca göre düzenlenecek kurslar ile ihtisas eğitimine tâbi tutulabilir. Uzman jandarmalar, eğitim aldıkları ihtisas kollarında istihdam edilebilir. Tâbi tutulacakları kurslar ile ihtisas eğitimlerinin süre ve şekli yönetmelikle düzenlenir.

(Ek fıkra:6/12/2019-7196/47 md.) Uzman jandarmalar, jandarma branşı mensubudur. Ancak, sağlık durumlarının jandarma branşı hizmetine elverişli olmadığına dair haklarında sağlık kurulu raporu düzenlenen uzman jandarmalar, branş belirleme kurullarınca uygun görülen branşlara geçirilirler.

Mecburî Hizmet ve Yedeklik⁽²⁾⁽³⁾

Madde 7 – (Değişik birinci fıkra: 12/6/2003-4892/3 md.) Uzman jandarmaların mecburî hizmet süresi, uzman jandarma çavuşluğa nasip tarihinden itibaren onbeş yıl olup, yaş hadleri 56’dır. Bunun beş yıl fazlası ise askerlik çağı sonudur. Barışta ve seferde bu süreye kadar yedeğe ayrılmış uzman jandarmalar en genç olanlarından başlanmak üzere hizmete çağrılabilirler. ⁽³⁾

(Ek fıkra: 1/7/1992 - 3829/3 md.; Değişik fıkra: 20/11/2017-KHK-696/67 md.; Aynen kabul: 1/ 2/ 2018-7079/ 62 md.) Durumları birinci fıkra hükümlerine uyan uzman jandarmalardan mecburi hizmetle yükümlü olduğu süre içinde istifa edenler veya ilişkisinin kesilmesini gerektiren bir suç işleyenler ya da sağlık sebebi hariç başka herhangi bir sebeple ayrılanlar, kendilerine yapılan öğrenim, eğitim ve yetiştirme masraflarını, yükümlülük sürelerinin eksik kalan kısmı ile orantılı olarak kanuni faizi ile birlikte tazminat olarak öderler.

(1) 19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle, bu bentte yer alan “ilişkileri kesilenlere” ibaresinden sonra gelmek üzere “, personel ve amortisman giderleri hariç,” ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

(2) Bu madde başlığı “Mecburî Hizmet” iken, 12/6/2003 tarihli ve 4892 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(3) 20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı KHK’nin 67 nci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “on yıl” ibaresi “onbeş yıl” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanunun 62 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

*Görev ve Yetki***Madde 8** – Uzman Jandarmalar :

- a) Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanun ve Yönetmeliğinde erbaşlar için belirtilen görevlerle istihdam edildikleri kadroların açıklamalarında belirtilen görevleri,
- b) Zabıta memuru olarak, 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun verdiği görevleri yapar ve yetkileri kullanırlar.

*Sorumluluk***Madde 9 – (Değişik: 12/6/2003-4892/4 md.)**

Uzman jandarmalar, çavuş rütbesi taşıyan asker kişi sayılırlar. Bunlar muvazzaflık hizmetinde ve yedeklik döneminde iken hizmete çağrıldıklarında uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er, erbaş ve erlerin üstü olup, (...) ⁽¹⁾ cezaî müeyyideler ile yargılama usulü bakımından erbaşlarla aynı hükümlere tâbi tutulurlar. Askerî öğrencilerle astlık ve üstlük münasebetleri yoktur. ⁽¹⁾⁽²⁾

Uzman jandarmalar, terhis kaydı, yedeklik yoklaması, hizmete celp, eğitim ve tatbikat gibi yedeklik dönemine ilişkin olarak bu Kanunda düzenlenmeyen hususlarda 1111 sayılı Askerlik Kanununun ilgili hükümlerine tâbidirler.

Uzman jandarmalar, mülkî görevlerin ifası sırasında işledikleri suçlardan dolayı 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümlerine tâbidirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM*Özlük İşlemleri**Rütbeler***Madde 10** – Uzman Jandarma rütbeleri aşağıda gösterilmiştir.

- a) Uzman Jandarma Çavuş,
- b) Uzman Jandarma Birinci Kademeli Çavuş,
- c) Uzman Jandarma İkinci Kademeli Çavuş,
- d) Uzman Jandarma Üçüncü Kademeli Çavuş,
- e) Uzman Jandarma Dördüncü Kademeli Çavuş,
- f) Uzman Jandarma Beşinci Kademeli Çavuş,

(1) 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Kanunun 45 inci maddesiyle bu fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “disiplin ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(2) 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu fıkra da yer alan “uzman erbaş,” ibaresinden sonra gelmek üzere “sözleşmeli erbaş ve er,” ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

- g) Uzman Jandarma Altıncı Kademeli Çavuş,
- h) Uzman Jandarma Yedinci Kademeli Çavuş,
- ı) Uzman Jandarma Sekizinci Kademeli Çavuş,

Bekleme Süreleri

Madde 11 – Her rütbede normal bekleme süresi 3, en fazla bekleme süresi ise sıhhi izin süreleri hariç 4 yıl olup, terfiler her yıl 30 Ağustos tarihinde yapılır.

Nasıp, Terfi

Madde 12 – (Değişik: 11/2/2014-6519/55 md.) Uzman jandarma çavuşluğa nasıp Jandarma Genel Komutanının, terfiler ise Jandarma Genel Komutanlığı Kurmay Başkanının onayı ile yapılır.

Uzman Jandarma Okulundaki en az 6 aylık mesleki eğitim ve öğrenimini başarıyla bitirenler uzman Jandarma Çavuş nasbedilirler. Nasıpları okulu bitirdikleri takvim yılının 30 Ağustos'una götürülür. Nasıp düzeltilmesinden dolayı maaş, maaş farkı ve diğer özlük hakları ödenmez. Uzman Jandarma Çavuş nasbedilenler stajyer olarak 6 ay süre ile görevbaşı eğitimine tabi tutulurlar.

(Ek: 15/8/1991 - KHK-446/1 md.; Aynen kabul: 26/2/1992 - 3777/1 md.) Uzman Jandarma Çavuşları ile Emeklilerinin askerlik hizmetinde geçen süreleri kıdemlerinden sayılır ve nasıpları buna göre düzeltilir. Nasıp düzeltilmesinden dolayı maaş, maaş farkları ve diğer özlük hakları ödenmez.

Sicil İşlemleri

Madde 13 – Uzman Jandarmalar hakkında her yıl yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde askeri ve mülki olmak üzere iki çeşit sicil belgesi düzenlenir.

(Değişik ikinci fıkra: 5/2/2009-5837/34 md.) Askerî ve mülki sicil belgelerinin yıllık sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 60 ve yukarısı olan uzman jandarmalara kademe ilerlemesi yaptırılır. Kademe ilerlemesi şartları 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa göre yapılır. Mülki görevi bulunmayan jandarma birliklerinde görev yapanlar için sadece askerî sicil belgesi düzenlenir. Ancak, kademe ilerlemesi yapacak uzman jandarmalardan görev esnasında yaralanmaları sebebiyle uzun süreli tedaviye tabi tutulandan o yıla ait sicil notu olmayanların kademe ilerlemeleri, sicil notu şartı aranmadan sicil notu ortalamasına göre yapılır.

(Değişik üçüncü fıkra: 5/2/2009-5837/34 md.) Rütbe bekleme süresi içinde asgari iki yıllık sicili bulunan ve bu sicillerin ortalaması sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı olanlar, bir üst rütbeye terfi ettirilirlir. Ancak, yükselme sırasına girmiş bulunan uzman jandarmalardan görev esnasında yaralanmaları nedeniyle uzun süreli tedaviye tabi tutulanların rütbe terfi işlemleri, sicil notu ortalamasına göre yapılır.

Normal bekleme süresi sonunda bu rütbeye ait yıllık sicillerinin ortalaması sicil tam notunun % 60'dan aşağı olanlar o rütbede bir yıl daha bekletilirler. Müteakip yıl sonundaki yıllık sicil notları ortalaması sicil tam notunun % 60 ve yukarısı olanlar bir üst rütbeye terfi ettirilirlir.

En fazla bekleme süresi sonunda terfi edemeyenler ile bir rütbede en fazla iki defa kademe ilerlemesi yapamayan Uzman Jandarmaların yetersizlikten ilişkileri kesilir.

Kıdem ve Kıdem Sırası

Madde 14 – Kıdem ve kıdem sırası aşağıdaki esaslara göre düzenlenir.

- a) Rütbelerde kıdemler, Jandarma Genel Komutanlığının onay metninde yazılı tarihten başlar.
- b) Aynı günde Uzman Jandarma Çavuşluğa nasbedilenler arasında kıdem sırası; okulda kazanılan not ortalamalarına göre tespit edilir ve bunlar kendi aralarında sıralanırlar.
- c) **(Değişik: 5/2/2009-5837/35 md.)** Aynı rütbe ve nasıplar arasında kıdem sırası; her yıl tespit edilen yeterlik derecesine göre yapılır.

Ayırma

Madde 15 – (Mülga: 31/1/2013-6413/45 md.)

İlişik Kesme

Madde 16 – Uzman jandarmaların aşağıda yazılı herhangi bir durumun ortaya çıkması halinde Jandarma Genel Komutanının onayı ile ilişkileri kesilir.

- a) Stajyer olarak görevbaşı eğitimine tabi tutulandan başarısız olanlar,
- b) Mahkeme kararları ile rütbesi geri alınanlar,
- c) **(Değişik: 15/8/1991 - KHK - 446/2 md.; Aynen kabul: 26/2/1992 - 3777/2 md.; Mülga: 31/1/2013-6413/45 md.)**
- d) **(Mülga: 31/1/2013-6413/45 md.)**
- e) **(Mülga: 31/1/2013-6413/45 md.)**
- f) **(Ek: 12/6/2003-4892/5 md.)** Ertelenmiş, seçenek yaptırımlardan birine çevrilmiş, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmiş ve affa uğramış olsa bile, Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, Askerî Ceza Kanununun 131 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen az vahim hali hariç, basit veya nitelikli zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas, iftira gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı nitelikteki suçlardan veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma suçlarından hüküm giyenler.⁽¹⁾

(Ek fıkra: 1/7/1992 - 3829/4 md.; Mülga fıkra: 20/11/2017-KHK-696/68 md.; Aynen kabul: 1/ 2/ 2018 -7079/ 63 md.)

(Ek fıkra: 12/6/2003-4892/5 md.) 15 inci maddeye göre meslekten çıkarılan veya bu madde gereğince ilişkileri kesilen uzman jandarmalar yedekte, er kaynağına alınırlar.

Açığa Çıkarılan, Tutuklanan veya Fırar ve İzin Tecavüzünde Bulunan, Cezası İnfaz Edilmekte Olan Uzman Jandarmalar Hakkında Yapılacak İşlem

Madde 17 – Açığa çıkarılan, tutuklanan veya fırar ve izin tecavüzünde bulunan, cezası infaz edilmekte olan uzman jandarmalar hakkında 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 65 inci maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

(Ek fıkra: 1/7/1992 - 3829/5 md.) Kazai ve idari kararlar neticesinde nasıp düzeltilmesi, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunun 36 ncı maddesinin (a), (b) ve (e) bentleri hükümlerine göre yapılır.

(Ek fıkra: 13/7/2013-6496/36 md.) Esir düşen, harp gaibi olan veya enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan uzman jandarmalar hakkında 926 sayılı Kanunun bu husustaki hükümleri uygulanır.

(1) 22/1/2015 tarihli ve 6586 sayılı Kanunun 80 inci maddesiyle bu fıkra da yer alan “Ertelenmiş, para cezasına veya tedbire çevrilmiş,” ibaresi “Ertelenmiş, seçenek yaptırımlardan birine çevrilmiş, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmiş ve” şeklinde değiştirilmiştir.

*Astsubaylığa Geçirilme ⁽¹⁾***Madde 18 – (Değişik: 25/5/2003-4861/15 md.)**

Uzman jandarmaların astsubaylığa geçirilmesi ile ilgili usul, esas ve şartlar aşağıda belirtilmiştir :

a) Bu bentteki şartları sağlayan uzman jandarmalardan, Jandarma Genel Komutanlığının ihtiyaç duyacağı miktar kadari, Jandarma Genel Komutanlığı tarafından görülecek lüzum üzerine kendi sınıflarında veya öğrenimleri ile ilgili ihtiyaç duyulan sınıflarda astsubay çavuşluğa nasbedilirler.

1. Kendi nam ve hesabına Genelkurmay Başkanlığı tarafından tespit edilecek fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarından mezun olmak,

2. Muvazzaf astsubay olmaya istekli olmak,

3. 35 yaşından gün almamış olmak, ⁽²⁾⁽³⁾

4. En az üç yıl uzman jandarma olarak görev yapmış olmak,

5. Yönetmelikte öngörülen sınavlarda başarılı olmak,

6. 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda ve ilgili yönetmelikte belirtilen; ceza durumuna, sicil notuna, kişisel ve ahlâkî niteliklerine, disiplin durumuna, görevdeki başarısına, sağlık durumuna, meslekî yeterliliğine ve sahip olması gereken diğer niteliklere ilişkin şartları sağlamak,

7. Tâbi tutulacakları temel askerlik eğitiminde başarılı olmak.

b) Bu bentteki şartları sağlayan uzman jandarmalardan, Jandarma Genel Komutanlığının ihtiyaç duyacağı miktar kadari, astsubay meslek yüksek okullarında verilecek öğrenim ve eğitimi müteakip astsubay çavuşluğa nasbedilirler.

1. Jandarma Genel Komutanlığı tarafından belirlenen ve Genelkurmay Başkanlığı tarafından onaylanan sivil lise veya dengi okullardan mezun olmak,

2. Astsubay meslek yüksek okulu giriş sınavına başvuru tarihinde en az uzman jandarma birinci kademeli çavuş rütbesinde olmak,

3. Uzman jandarma olarak üçüncü hizmet yılını tamamlamış, altıncı hizmet yılını bitirmemiş olmak,

4. Astsubay meslek yüksek okulu giriş sınavına başvuru tarihinde 26 yaşından gün almamış olmak,

5. Astsubay meslek yüksek okulu giriş sınavında başarılı olmak,

6. 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda, 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununda ve bu kanunlara dayanılarak yürürlüğe konulan yönetmelikler ile ilgili Yönetmelikte belirtilen; ceza durumuna, sicil notuna, kişisel ve ahlâkî niteliklerine, disiplin durumuna, görevdeki başarısına, sağlık durumuna, meslekî yeterliliğine ve sahip olması gereken diğer niteliklere ilişkin şartları sağlamak.

(1) Bu madde başlığı, 15/8/1991 tarih ve 446 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup, metne işlenmiş; 26/2/1992 tarih ve 3777 sayılı Kanun ile adı geçen KHK, Kanunlaşarak madde başlığı aynen kabul edilmiştir.

(2) 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 63 üncü maddesiyle, bu alt bentte yer alan "28" ibaresi "31" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 62 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(3) 18/10/2018 tarihli ve 7148 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle bu alt bentte yer alan "31" ibaresi "35" şeklinde değiştirilmiştir.

Yukarıdaki fıkra hükümlerine göre; astsubay nasbedilecekler, astsubay meslek yüksek okullarındaki öğrenim ve eğitimin süre ve şekilleri bakımından, 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununa tâbi tutulurlar; astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitime tâbi tutulacakların temel askerlik eğitimi esnasındaki öğrenim ve eğitim süre ve şekilleri, bu konuda yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirtilir. Uzman jandarmalardan astsubay nasbedileceklerin astsubay meslek yüksek okullarında veya tâbi tutulacakları temel askerlik eğitimi esnasındaki öğrenim ve eğitimlerinde, özlük hakları yönünden uzman jandarma statüleri devam eder, evli ve nişanlı olmama durumu ile öğrenime ara vermeme şartı aranmaz. Bunların astsubay meslek yüksek okullarında yatılı olarak öğrenim görmeleri ile ilgili hususlar yönetmelikte düzenlenir. Bunlara okul ve temel askerlik eğitimi süresince 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 143 üncü maddesinde belirtilen öğrenci harçlıkları ödenmez. Bu süre içinde Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı iştirakçilikleri rütbe, derece ve kademelerine göre emsalleri gibi devam eder.

Bu madde hükümlerine göre uzman jandarmalardan astsubaylığa geçirilenler 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümlerine tâbi olurlar. Bunların uzman jandarmalıkta geçen hizmet süreleri, astsubay rütbe bekleme süresinden sayılmaz.

Uzman jandarmalardan astsubaylığa geçirilenlerin mecburî hizmet süreleri, astsubay meslek yüksek okulunda geçen süreleri hariç tutulmak üzere, uzman jandarma çavuşluğa nasip tarihinden itibaren onbeş yıldır.

Astsubay meslek yüksek okullarından başarısızlık nedeniyle veya kendi isteği ile ayrılan uzman jandarmalar, görevlerine iade edilirler. Bunların rütbe bekleme süreleri, okulda geçen süre kadar uzatılır, okulda geçen süreler mecburî hizmetlerinden sayılmaz.

Tâbi tutulacakları temel askerlik eğitimi başarıyla tamamlayamayan uzman jandarmalar, görevlerine iade edilirler. Bunların bulundukları rütbede bekleme süreleri, bir yıl uzatılır.

Atamalar

Madde 19 – Atamalar Jandarma Genel Komutanlığının teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yapılır. İllerde görev yapmak üzere atanacaklar iller emrine, diğerleri doğrudan görev yapacakları birlikleri emrine atanır. İller emrine atananların görev yerleri İl Jandarma Alay komutanının teklifi, valinin onayı ile belirlenir, diğer birliklere atananların görev yerleri ise ilgili komutanlarınca belirlenir.

(Değişik ikinci fıkra: 27/2/2008-5744/1 md.) Uzman Jandarma Okulunu başarı ile bitirenler, altı ay süre ile stajyer olarak görevbaşı eğitimine tabi tutulmak üzere kura ile atanır. Sağlık durumu, idari, asayiş ve diğer zorunlu sebepler dışında atandıkları görev yerlerinde asgari iki yıl kalmayanlar yeniden atamaya tabi tutulmaz. İl içindeki yer değiştirme işlemleri bu şarta tabi değildir.

Atamayla ilgili diğer hususlar yönetmelikte belirtilir.

İzin ve Sağlık İşlemleri

Madde 20 – Uzman Jandarmalar ile bakmakla yükümlü oldukları kimseler sağlık işlemleri, izin ve sıhhi izin süreleri yönünden, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda belirlenen hükümlere tabidirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Aylıklar

Madde 21 – Uzman Jandarmalara 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Uzman Jandarmalar için belirlenen gösterge tablosuna göre aylık verilir.

Ayrıca, Uzman Jandarmalara dereceleri itibariyle Astsubaylar için belirlenmiş olan ek göstergelerin 5/6'sı uygulanır. **(Ek cümle: 22/5/2012-6318/65 md.)** Ancak, bunlara uygulanacak ek gösterge rakamı 3000'i geçemez. ⁽¹⁾

Uzman Jandarmalara, Silahlı Kuvvetler Tazminatı, (...) ⁽²⁾ aile yardım ödeneği, doğum yardım ödeneği, ölüm yardımı ödeneği ve yakacak yardımı 926 sayılı Kanun, tayın bedeli 2155 sayılı Kanun, emniyet ve asayiş hizmeti muhtelif ücret ödemesi 2803 sayılı Kanun esaslarına göre ödenir.

Durumları uyanlar, 2629 sayılı Kanun hükümlerinden faydalanırlar.

(Ek fıkra: 12/6/2003-4892/7 md.; Mülga: 11/10/2011-KHK-666/7 md.)

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/20 md.) Her yıl 30 Ağustos Zafer Bayramı günü rütbe terfii onanan uzman jandarmalara rütbe terfiinin onaylandığı tarihten itibaren, takip eden aybaşına kadar olan döneme ait aylık farkları kıst olarak ödenir.

İlk Atanmada Aylığa Hak Kazanma

Madde 22 – İlk defa göreve atanan Uzman Jandarmalar, Uzman Jandarma Çavuşluğa nasıp tarihini takip eden aybaşından itibaren aylığa hak kazanırlar.

(Ek: 12/6/2003-4892/8 md.) Ancak, uzman jandarma okullarından mezun olanlardan yeni görev yerlerine ataması yapılan uzman jandarmaların, takip eden aybaşına kadar olan döneme ait kıst aylıkları peşin ödenir.

Adayların Harçlığı

Madde 23 – Uzman Jandarma adaylarına okuldaki eğitim ve öğrenim süresince, uzman jandarma çavuş rütbesinin birinci kademe brüt aylığının net tutarında harçlık ödenir.

Bu harçlıklar hiçbir kesintiye ve vergiye tabi olmadığı gibi borç için de haczedilemez.

Yolluk Giderleri ve Gündelikler

Madde 24 – Uzman Jandarma Çavuşlarından, görevin ifası için sürekli veya geçici olarak görev yerinden ayrılanların yolluk giderleri ve gündelikleri yürürlükteki özel kanun hükümlerine göre ödenir.

Mal Bildirimi

Madde 25 – Uzman Jandarmalar kendileri ile eşlerine ve velayet altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmaz malları, alacak ve borçları hakkında, özel kanundaki hükümler uyarınca mal bildiriminde bulunurlar.

(1) 29/1/2016 tarihli ve 6663 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan "2/3 ü" ibaresi "5/6'sı" şeklinde ve ikinci cümlesinde yer alan "2200 ü" ibaresi "3.000'i" şeklinde değiştirilmiş olup, bu değişikliğin Kanunun yayım tarihi olan 10/2/2016 tarihini izleyen ayın onbeşinde yürürlüğe gireceği adı geçen Kanunun 35 inci maddesi ile hüküm altına alınmıştır.

(2) Bu aradaki "mahrumiyet yeri ödeneği" ibaresi 2/12/1993 tarih ve 3920 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

*Emeklilik ve Ordu Yardımlaşma Kurumu ile İlişkiler***Madde 26** – Uzman Jandarmalar;

a) 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile ilgilendirilirler ve bu Kanunun 32 nci madde (a) fıkrasında belirtilen fiili hizmet süresi zammından yararlanırlar.

b) 3 Ocak 1961 tarih ve 205 sayılı Kanunla kurulan Ordu Yardımlaşma Kurumunun daimi üyesi olup bu Kanun hükümlerine bağlıdırlar.

c) **(Değişik: 24/4/2008-5758/10 md.)** Emeklilik hakkını kazananlar emekliliklerini Ocak, Şubat, Temmuz veya Ağustos ayları içinde isteyebilir. Bu aylar dışındaki emeklilik istemleri ancak, Jandarma Genel Komutanının hizmet gerekleri itibarıyla uygun görmesi halinde kabul edilebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM*Çeşitli Hükümler**Kıyafet***Madde 27** – **(Değişik: 8/3/1990 - 3616/2 md.)**

Uzman Jandarmalar Türk Silahlı Kuvvetleri Kıyafet Yönetmeliğinde belirtilen kıyafeti giyerler. Uzman Jandarma adaylarının giyim, kuşam ve istihkakları askeri öğrenciler gibi düzenlenir. Uzman Jandarmaların giyimi kuşamı ve istihkakları ise 7471 sayılı Kanuna göre verilir.

Zati Tabanca

Madde 28 – **(Değişik: 1/7/1992 - 3829/6 md.)** Uzman Jandarmalar, Uzman Jandarma çavuş rütbesine nasbedildikten sonra görev başı eğitimini müteakip, bedeli karşılığında zati tabanca edinebilir ve zati tabancalarını sivil ve resmi elbise ile görevli olmadıkları zamanlarda da taşıyabilirler. Emeklilik durumunda, emekli subay ve astsubaylara uygulanan statüde zati tabanca taşıma ruhsatı verilir.

*Konuttan Faydalanma***Madde 29** – Uzman Jandarmalar mevcut hükümlere göre Kamu Konutlarından istifade ederler.*Sosyal Tesislerden Faydalanma*

Madde 30 – Uzman Jandarmalar, Jandarma Genel Komutanlığının belirleyeceği esaslara göre sosyal tesislerden faydalanırlar.

*Ödüller***Madde 31** – Uzman Jandarmaların ödüllendirilmeleri 926 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütülür.*Yönetmelikler*

Madde 32 – Uzman Jandarmalarda aranacak nitelikler, duyuru, müracaat şekil ve zamanı, müracaatın kabul edilmesi, sınav, öğrenim ve eğitim süresi ile tabi olacakları hususlar Uzman Jandarma Okulu Yönetmeliğinde; bunlara verilecek sicil şekil ve usulleri, meslek içi eğitim, ihtisas kolları, kıta, karargah, kurum ve idari işlerde görevlendirilmeleri, ayırma, astsubaylığa geçirilme şekli, atamalar ve ilgili diğer hususlar Uzman Jandarma Atama Sicil Yönetmeliğinde gösterilir. Bu yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde İçişleri Bakanlığınca hazırlanarak yürürlüğe konulur.

Gösterge Tablosu

Madde 33 – (27/7/1967 tarih ve 926 sayılı Kanunun 137. maddesinin ekindeki 9 sayılı cetvelin değiştirilmesiyle ilgili olup, yerine işlenmiştir.)

Özel Yetki

Madde 34 – 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ile vali ve kaymakamlara tanınmış olan genel ve özel kolluk kuvvetleri ile ilgili yetkiler uzman jandarmalar hakkında da uygulanır.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Madde 35 – Bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte 24/6/1965 tarih ve 635 sayılı Uzman Jandarma Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Ek Madde 1 – (Ek: 22/5/2012-6318/ 66 md.)

Ortaokul ve dengi okul öğrenim düzeyine sahip uzman jandarmalardan görevde bulundukları süre içerisinde lise ve dengi okul öğrenimini tamamlayanların, mevcut derece ve kademelerine bir derece ilave edilmek suretiyle 926 sayılı Kanuna ekli Ek-IX sayılı Cetvele intibakları yapılır.

Uzman jandarmalardan görevde bulundukları süre içerisinde iki yıl süreli yükseköğrenimi tamamlayanlara bir kademe, üç yıl süreli yükseköğrenimi tamamlayanlara iki kademe, dört veya daha uzun süreli yükseköğrenimi tamamlayanlara ise bir derece verilir. İki veya üç yıl süreli yükseköğrenimini tamamlayarak intibakları yapılmış olanların, görevde bulundukları süre içerisinde dört veya daha uzun süreli yükseköğrenimi tamamlamaları halinde intibak işlemleri bir defaya mahsus olmak üzere tekrar yapılır. Yükseköğrenimden dolayı bir defadan fazla yapılan intibak işlemlerinin toplamı bir dereceden fazla olamaz.

İki veya daha uzun süreli yükseköğrenimi tamamladıktan sonra uzman jandarma nasbedilenlerin intibakları, yukarıda belirtilen esaslar dâhilinde uzman jandarmalığa nasıplarında yapılır.

Bu intibaklar, personelin mezuniyetine dair resmi belgeyi ibraz edip müracaatını yaptığı tarihten geçerli olarak yapılır. Ancak, bunlara geçmişe yönelik maaş ve maaş farkı ödenmez.

Uzman jandarmaların, yapılan intibaklarla bir üst maaş derecesinin birinci kademesine yükseltilmesi için terfi etmeleri beklenmez. Bu şekilde yapılan derece ilerlemesi ile üst rütbe maaşını almış olmak, üst rütbe terfi gerektirmez.

İntibak yoluyla yapılacak derece ve kademe ilerlemelerinin nasıl yapılacağı ve onay makamları Uzman Jandarma Atama ve Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

Lise ve dengi okul öğrenim düzeyine sahip olan uzman jandarmalar, ikinci derecenin altıncı kademesine kadar ilerleyebilirler. Bunlardan ikinci derece için öngörülen üçüncü veya daha sonraki kademeleri kazanılmış hak aylığı olarak almış olanlardan; üçüncü kademe en az bir yılını tamamlayan, askeri ve varsa mülki sicil belgelerinin son altı yıllık sicil notu ortalaması sicil tam notunun yüzde doksanı ve daha yukarısı olan ve kademe ilerlemesi yapma şartlarını taşıyanlar, 926 sayılı Kanuna ekli Ek-IX sayılı Cetvelin birinci derecesine yükseltirler.

Ortaokul ve dengi okul öğrenim düzeyine sahip uzman jandarmalar hakkında 926 sayılı Kanuna ekli Ek-IX sayılı Cetvelin bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilmeden önceki hali uygulanmaya devam olunur.

Ek Madde 2 – (Ek: 11/2/2014-6519/56 md.)

Askerî hizmete ilişkin görevleri sebebiyle haklarında kamu davası açılanlar hakkında 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Ek Madde 3 – (Ek: 11/2/2014-6519/56 md.)

İçişleri Bakanı, uzman jandarmaların istek üzerine veya yaş haddi, adi malullük dâhil malullük veya vazife malullüğüne bağlı emeklilik işlemleri ile istifa işlemlerine ilişkin onay yetkisini Jandarma Genel Komutanına devredebilir.

Geçici Madde 1 – 635 sayılı Uzman Jandarma Kanunu hükümlerine göre istihdam edilenler ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce emekli olan uzman jandarmalar bu Kanun hükümlerine tabi olurlar.

Geçici Madde 2- (Ek: 28/5/2003-4861/16 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte uzman jandarma çavuş olarak en az bir yıl hizmet etmiş olan ve aşağıda belirtilen şartları sağlayan uzman jandarmalardan; Jandarma Genel Komutanlığının ihtiyaç duyacağı miktar kadarı, kendi sınıflarında veya öğrenimleri ile ilgili ihtiyaç duyulan sınıflarda astsubay çavuşluğa nasbedilirler.

1. Kendi nam ve hesabına Genelkurmay Başkanlığı tarafından tespit edilecek en az lise veya dengi okulları bitirmek,
2. Muvazzaf astsubay olmaya istekli olmak,
3. Başvuru tarihinde 28 yaşından gün almamış olmak,
4. En az üç yıl uzman jandarma olarak görev yapmış olmak,
5. Yönetmelikte öngörülen sınavlarda başarılı olmak,

6. 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda ve ilgili Yönetmelikte belirtilen; ceza durumuna, sicil notuna, kişisel ve ahlâkî niteliklerine, disiplin durumuna, görevdeki başarısına, sağlık durumuna, meslekî yeterliliğine ve sahip olması gereken diğer niteliklere ilişkin şartları sağlamak,

7. Tâbi tutulacakları temel askerlik eğitiminde başarılı olmak.

Geçici Madde 3- (Ek: 12/6/2003-4892/9 md.)

19 uncu maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişikliğin uygulanmasına, personel muvazenesinin sağlanması amacıyla Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ilk atama yılından başlamak üzere kademeli olarak dört yıl içinde geçilir.

Geçici Madde 4- (Ek: 12/6/2003-4892/9 md.)

19 uncu maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişikliğin uygulanmasına başlandığı tarihten önce ve dört yıllık kademeli uygulamaya ilişkin geçiş döneminde II nci coğrafi bölgede iki yıldan fazla hizmet yapanların, bu fazla hizmetleri garnizon dereceleri dikkate alınarak bir sonraki II nci coğrafi bölge hizmetlerinden sayılır.

Geçici Madde 5- (Ek: 19/6/2010-6000/31 md.)

Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce askeri öğrencilikten ilişkileri kesilenlerden, kendilerine tahakkuk ettirilen borçlarını ödemiş yahut taksitlendirmiş olanlar ile yargılamaları devam edenler veya kesin hükme bağlanmış olanlar, üç ay içerisinde müracaat etmeleri halinde 5 inci madde hükmünden yararlandırılır.

Geçici Madde 6 – (Ek: 22/5/2012-6318/ 67 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte halen görevde olan uzman jandarmaların, 926 sayılı Kanuna ekli Ek-IX sayılı Cetvelin bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilmeden önceki haline göre belirlenmiş olan derece ve kademelerine; lise ve dengi okul öğrenim düzeyine sahip olanlara bir derece, iki yıl süreli yükseköğrenim düzeyine sahip olanlara bir derece ve bir kademe, üç yıl süreli yükseköğrenim düzeyine sahip olanlara bir derece ve iki kademe, dört veya daha uzun süreli yükseköğrenimi tamamlamış olanlara ise iki derece ilave edilerek 926 sayılı Kanunun Ek-IX sayılı Cetveline intibakları yapılır.

Bu intibaklar, personelin mezuniyetine dair resmi belgeyi ibraz edip müracaatını yaptığı tarihten geçerli olarak yapılır. Ancak, bunlara geçmişe yönelik maaş ve maaş farkı ödenmez.

Uzman jandarmaların bu madde hükümlerine göre yapılan intibaklarla üst derecelerinin birinci kademesine yükseltilmesi için terfi etmeleri beklenmez. Bu şekilde yapılan derece ilerlemesi ile üst rütbe maaşını almış olmak, üst rütbe terfii gerektirmez.

Statü değiştirerek subay veya astsubaylığa geçirilenlerden halen görevde olanlar da birinci fıkra ile düzenlenen intibak hükümlerinden yararlandırılır.

Uzman jandarma olarak görev yapmış olanlardan, bu görevleri üzerinden emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanların veya uzman jandarma görevi esas alınarak dul ve yetim aylığı bağlanmış olanların aylıkları, uzman jandarma görevinin sona erdiği tarihteki en son öğrenim durumları ve bu madde esas alınarak 926 sayılı Kanunun Ek-IX sayılı Cetveline göre yeniden belirlenir. Aylıkların bu şekilde yeniden belirlenmesinden dolayı geçmişe yönelik aylık ve ikramiye farkı ödenmez.

Geçici Madde 7- (Ek:6/12/2019-7196/48 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce branşı görevini yapamayacak derecede hastalığı olan uzman jandarmalar yetkilendirilmiş sağlık kuruluşlarından yeniden sağlık kurulu raporu alarak başvurmaları halinde branş değişikliği işlemine tabi tutulurlar.

Yürürlük

Madde 36 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 37 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**3466 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3466 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
3616	-	15/3/1990
KHK/446	-	10/9/1991
3777	-	5/3/1992
3829	-	11/7/1992
4861	-	6/6/2003
4892	-	18/6/2003
5135	4	20/4/2004
5744	19	7/3/2008
5758	26	9/5/2008
5793	21	6/8/2008
5837	13, 14	13/2/2009
6000	5, Geçici Madde 5	30/6/2010
6191	9	22/3/2011
6318	21, Ek Madde 1, Geçici Madde 6	3/6/2012
6413	9, 15, 16	16/2/2013
6496	17	31/7/2013
6519	12, Ek Madde 2, Ek Madde 3	22/2/2014
6586	16	3/2/2015

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3466 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
6663	21	10/2/2016 tarihini izleyen ayın onbeşinde
KHK/680	18	6/1/2017
KHK/696	7, 16	24/12/2017
7072	18	8/3/2018
7079	7, 16	8/3/2018
7148	18	26/10/2018
7196	6	24/12/2019